

Krediidiandjate sektori I kvartali 2020 ülevaade

2020. aasta esimese kvartali lõpus tegutses turul 47 krediidasutuste välist krediidiandjat ja 11 krediidasutustega seotud krediidiandjat ning 9 kredidivahendajat.

COVID-19 viiruse leviku ohust tingitud ebakindlus majanduses pärssis tarbijate aktiivsust uute tarbimislaenude võtmises. 2019. aasta keskmisega võrreldes langes uute tarbimislepingute sõlmimine käesoleva aasta esimeses kvartalis 9% . Sealhulgas langes varade ost järelmaksuga 22% ja sõidukiliisinglepingute sõlmimine vähenes 15%. Kõige vähem mõjutas kriis tagatiseta väikelaenu „muu rahaline krediit“ – selliseid lepinguid sõlmiti esimeses kvartalis vaid 6% vähem.

Põhinäitajad	IV kvartal 2019	Muutus	I kvartal 2020
Tarbimislaenude jääk	1 162 mln €	?	1 176 mlrd €
Lepingute arv	507 538 tk	?	516 595 tk
sh uute lepingute arv	199 067 tk	?	182 568 tk
Puhas intressitulu	27,6 mln €	?	31,9 mln €

Kuna lepinguid sõlmiti tavapärasest vähem, siis aeglustus ka krediidiandjate tarbimislaenude koondlaenuportfelli kasv. Kui 2019. aastal kasvas krediidiandjate laenujääk keskmiselt 2,9% kvartalis, siis 2020. aasta esimeses kvartalis kasvas see üle kahe korra aeglasemalt – 1,2% ehk 13 miljoni euro võrra ning ulatus märtsi lõpus 1,18 miljardi euroni.

Vähenenud laenude väljastamine esimeses kvartalis ei toonud siiski muudatusi krediidiandjate turu jaotusesse. Krediidasutustega seotud krediidiandjate turuosa moodustas jätkuvalt 81% sektori laenuportfelli jäägist ehk 955 miljonit eurot.

Koroonakriisi mõju krediidiandjate laenuportfelli kvaliteedile esimese kvartali aruandluses veel ei kajastu kuna minimaalne periood, mille möödumisel liigub laen viivislaenude hulka on 30 päeva.

Krediidasutuste väliste krediidiandjate viivises olevad laenud ulatusid 13,7 miljoni euroni. Nende osakaal laenuportfelist kasvas kvartaliga 5,8%lt 6,2%ni. Krediidasutustega seotud krediidiandjate viivises olev laenujääk oli 1,8 miljonit eurot ehk 0,2% nende laenuportfelist.

Peamised arengusuunad ja riskid

- Koroonaviiruse levikust tingitud ebakindlus laenuturul väljendus esimeses kvartalis vaid mõningases laenude väljastamise vähenemises.
- Võrreldes eelmiste perioodidega on teiste riikide ettevõtete huvi krediidiandjate ja -vahendajate turule sisenemise vastu vähenenud. Kohalikud kauplused ja muud finantssektori välised isikud, kelle põhitegevuseks on tarbijale muude toodete või teenuste pakkumine ning kellel varasem kogemus finantssektoris puudub on turule sisenemisest jätkuvalt huvitatud.
- Suurimaks riskiks krediidiandjate tegevuses on jätkuvalt vastutustundliku laenamise nõuete täitmine. Vastutus vastutustundliku laenamise nõuete täitmise eest lasub krediidiandja juhtidel ning krediidiandja peab kontrollima tarbija poolt esitatud teavet. Krediidiandjate tegevuse üheks riskikohaks on tarbija kohta kogutava teabe kättesaadavus, täielikkus ja tõele vastavus.
- Koroonaviiruse levikust tingituna on ajutiselt kõrgendatud riskiks tarbijate sissetulekute kadumine või nende vähenemine ja selle tagajärjel makseraskuste tekkimine või sissetulekute laenuga asendamine.

[Krediidiandjate ja kredidivahendajate sektori kvartali ülevaated](#)

Viimati muudetud 09.10.2020